

Kazanım:

8.1.1. Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.

749547

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1	1 (A) (B) (C) (D) 11 (A) (B) (C) (D)
2	2 (A) (B) (C) (D) 12 (A) (B) (C) (D)
3	3 (A) (B) (C) (D) 13 (A) (B) (C) (D)
4	4 (A) (B) (C) (D) 14 (A) (B) (C) (D)
5	5 (A) (B) (C) (D) 15 (A) (B) (C) (D)
6	6 (A) (B) (C) (D) 16 (A) (B) (C) (D)
7	7 (A) (B) (C) (D) 17 (A) (B) (C) (D)
8	8 (A) (B) (C) (D) 18 (A) (B) (C) (D)
9	9 (A) (B) (C) (D) 19 (A) (B) (C) (D)
10	10 (A) (B) (C) (D) 20 (A) (B) (C) (D)

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Doğru Sayısı:

Yanlış Sayısı:

1.

Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında iç sorun olarak başlayan birçok gelişme, zamanla dış soruna dönüşmüştür. Bu durumun yaşanmasına Fransız İhtilali ve Sanayi İnkılabı gibi bazı evrensel olaylar neden olmuştur. Avrupalı devletler, verdikleri borçların geri ödenmesini, azınlık haklarını ve kapitülasyonları bahane ederek sürekli Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale etmişlerdir. Osmanlı Devleti ise eski gücünden yoksun olduğu için iç ve dış meselelerini kendi başına çözememiştir. Bu nedenle de bu süreçte denge politikası yürütmeye çalışmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yaşanan sorunları, hukuki düzenlemeler ile çözmeye çalışmıştır.
- B) Yaşanan gelişmeler, egemenlik haklarını zedelemiştir.
- C) Siyasi ve mali bağımsızlığı zarar görmüştür.
- D) Sorunlarını çözmede yetersiz kalmıştır.
2. Coğrafi Keşifler ile yeni ticaret yollarının bulunması, Akdeniz limanlarının önem kaybetmesine neden oldu. Bu durum, Osmanlı Devleti'ni vergi kaybına uğrattı. Ayrıca Avrupa'da sanayisi gelişmiş ülkeler tarafından başlatılan sömürgecilik faaliyetleri geniş topraklara sahip olan Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkiledi. Osmanlı Devleti, kapitülasyonların etkisi ile Avrupalı devletlerin açık pazarı hâline geldi. Böylece Osmanlı Devleti, pek çok alanda hızlı bir şekilde güç kaybetti.

Bu bilgilere göre,

- I. Avrupalı devletlerin tamamı, sömürgecilik faaliyetlerine katılmışlardır.
- II. Osmanlı Devleti, yaşanan gelişmelere ayak uyduramamıştır.
- III. Osmanlı Devleti, ekonomik olarak zor durumda kalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

3.

Tanzimat Fermanı

1839 yılında Gülhane Parkı'nda ilan edilen fermanın amacı, Osmanlı sınırları içinde yaşayan tüm vatandaşların can, mal ve namus güvenliğini sağlamak, herkesten gelirine göre vergi almak, herkesin kanun önünde eşit olmasını sağlamaktır. Ayrıca bu fermanla azınlıkların Osmanlı Devleti'nden ayrılmaları ve yabancı devletlerin iç işlerimize karışmaları engellenmek istenmiştir.

Bu bilgilere göre Tanzimat Fermanı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Toplumsal eşitlik hedeflenmiştir. B) Farklı alanlarda yenilikler yapılmıştır.
- C) Azınlıklara çok geniş haklar verilmiştir. D) Halkın bütününe yönelik kararlar alınmıştır.

6.

Fransız İhtilali'nin yaymış olduğu milliyetçilik akımının etkisiyle Osmanlı Devleti'nde yaşayan azınlıklar, Avrupalı devletlerin kışkırtması ile isyan etmeye başladı. Osmanlı aydınları, azınlıkların ayrılmalarını engellemek amacıyla Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık gibi düşünce akımlarını ileri sürdüler. Bu girişimlere rağmen azınlık isyanları başarıya ulaştı. Bunun sonucunda Osmanlı Devleti, Balkanlardaki topraklarının büyük bir çoğunluğunu kaybetti.

Buna göre Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Dağılmayı önleme çabaları başarısız olmuştur.
- B) Milliyetçilik düşüncesinden olumsuz etkilenmiştir.
- C) İsyânların sonucunda Balkanlarda hiç toprağı kalmamıştır.
- D) Avrupalı devletler, iç karışıklıkların yaşanmasında etkili olmuştur.

7. Sanayi İnkılabı'na ayak uyduramadığı için ekonomisi giderek bozulan Osmanlı Devleti, Avrupalı devletlerden borç para almak zorunda kaldı. Alınan paranın büyük kısmı ise bütçe açığının kapatılması, iç ve dış borç taksitlerinin ve memur maaşlarının ödemesi gibi giderler için kullanıldı. Alınan borçların üretim amaçlı kullanılmamasından dolayı Osmanlı ekonomisi bozuldu. Artık Osmanlı Devleti, borçlarını ödeyemeyecek hâle geldi. Bunun üzerine Avrupalı devletler, alacaklarını tahsil edebilmek için Düyûn-ı Umûmiye (Genel Borçlar) İdaresini kurdu. Bu idare, Osmanlı Devleti'nin önemli gelir kaynaklarını işletme hakkına sahip oldu.

Bu bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Alınan borçlar, gelir getirecek işlerde kullanılmamıştır.
- II. Avrupa'daki ekonomik gelişmelerin uzağında kalmıştır.
- III. Düyûn-ı Umûmiye İdaresi, bütün gelir kaynaklarına el koymuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8. Tahta çıkarken Meşrutiyet'i ilan edeceğinin sözünü veren II. Abdülhamit, 1876 yılında Meşrutiyet'i ilan etti. Meşrutiyet'in ilanı ile birlikte ülke genelinde seçimler yapılarak Mebusan Meclisi kuruldu. Böylece halk, ilk defa padişahın yanında yönetimde söz sahibi olmaya başladı. Ayrıca Türk tarihinin ilk anayasası olan Kanunuesasi ilan edildi. Kanunuesasi ile birlikte artık ülke, anayasal kurullarla yönetilmeye başladı. Fakat bir süre sonra Osmanlı-Rus Savaşı (93 Harbi) patlak verdi. II. Abdülhamit, savaşın ortaya çıkardığı olumsuz durumu gerekçe göstererek Meşrutiyet rejimine son verdi. Anayasanın kendisine verdiği yetkiyi kullanarak Mebusan Meclisini kapattı ve Kanunuesasi'yi uygulamadan kaldırdı.

Bu bilgilere göre,

- I. Meşrutiyet ile birlikte ilk kez anayasal düzene geçilmiştir.
- II. Padişahın yanında halk yönetimde yer almaya başlamıştır.
- III. Osmanlı-Rus Savaşı demokratik uygulamalara zarar vermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

9. Aşağıdaki tabloda Osmanlı Devleti'nde ortaya atılan fikir akımlarına yer verilmiştir.

Osmanlıcılık	Bu akıma göre dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin bütün Osmanlı vatandaşları, haklar ve sorumluluklar yönünden eşit hâle getirilmelidir.
İslamcılık	Bu akıma göre siyasi ve sosyal hayat İslam dinine uygun hâle getirilmeli, İslam dünyası Osmanlı halifesi etrafında birleştirilmelidir.
Türkçülük	Bu akıma göre Türk kültürü korunmalı ve geliştirilmeli, Türk toplulukları arasında iş birliği gerçekleştirilmelidir.
Batıcılık	Bu akıma göre Osmanlı Devleti; yönetim, eğitim ve hukuk gibi alanlarda Avrupa devletleri gibi modern bir yapıya sahip olmalıdır.

Bu fikir akımları ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlıcılık ile ülkede yaşayan bütün milletlerin birleştirilmesi amaçlanmıştır.
- B) İslamcılık düşüncesi ile devletin dinî temeller üzerine inşa edilmesi istenmiştir.
- C) Türkçülük akımını savunanlar, millî duygulara göre hareket etmişlerdir.
- D) Batıcılık fikri ile Avrupa'nın her yönden örnek alınması hedeflenmiştir.

10. Osmanlı Devleti'nde yaşayan azınlıkların bağımsız devlet kurmak amacıyla başlattıkları isyanları durdurmak için bazı yenilik hareketlerine girişildi. Aşağıda bu yenilik hareketlerinden bazılarının ait bilgilere yer verilmiştir.

Tanzimat Fermanı

- 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı ile,
- Osmanlı sınırları içinde yaşayan bütün Osmanlı vatandaşlarının kanunlar önünde eşit olduğu; can, mal ve namus güvenliğinin devlet güvenliği altına alındığı vurgulandı.
 - Vergilerin herkesin gelirin göre alınacağı belirtildi.
 - Mahkeme kararı olmadan kimsenin cezalandırılmayacağı vurgulandı.
 - Erkekler için zorunlu askerlik uygulaması getirildi.

Islahat Fermanı

- 1856 yılında ilan edilen Islahat Fermanı ile,
- Osmanlı Devleti'nde yaşayan gayrimüslimlere karşı küçük düşürücü sözlerin söylenmesi yasaklandı.
 - Gayrimüslimler, bedelini ödemek şartıyla askerlikten muaf tutuldu.
 - Gayrimüslimlerin ödediği cizye vergisi kaldırıldı.
 - Gayrimüslimlere devlet memuru olma hakkı verildi.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İki ferman da istenilen hedefe ulaşılmıştır.
- B) Islahat Fermanı ile gayrimüslimlere yeni haklar tanınmıştır.
- C) Yapılan yeniliklerle parçalanmanın önüne geçilmek istenmiştir.
- D) Tanzimat Fermanı ile halk arasında adalet sağlanmak istenmiştir.

11. 19. yy.'ın sonlarına doğru Osmanlı Devleti, parçalanma sürecine girdi. Osmanlı sınırları içinde yaşayan farklı etnik gruplar, Fransız İhtilali'ne kadar birlik ve beraberlik içerisinde yaşıyordu. İhtilalin ortaya çıkardığı milliyetçilik akımı ve Avrupalı devletlerin kışkırtması ile bazı azınlıklar Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanarak bağımsızlıklarını kazandılar. Osmanlı Devleti'ni yaşadığı bu çöküşten kurtarmak isteyen aydınlar ve devlet adamları, dağılmayı önlemeye yönelik fikirler üretmeye ve çözüm yolları bulmaya çalıştılar. Yapılan çalışmalar sonucunda devletin parçalanmasını önlemek için Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık gibi fikir akımları ortaya çıktı.

Bu bilgilere göre,

- I. Devletin parçalanması önlenmiştir.
- II. Osmanlı Devleti, çok uluslu bir yapıya sahiptir.
- III. Yöneticiler, devletin devamlılığını sağlamaya çalışmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

12.

1789 Fransız İhtilali'nden sonra ortaya çıkan milliyetçilik düşüncesinin etkisiyle Balkanlardaki Hristiyan halklar, Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmaya başlamışlardır. Bu olaylar karşısında Osmanlı aydınları ve yöneticileri, devletin birliğini muhafaza edebilmek amacıyla Osmanlı Devleti'nin dağılmasını engellemeye yönelik politikalar hazırlamışlardır. Bu politikalardan biri de Osmanlıcılıktır. Bu akımdaki esas amaç, devletin sınırları içinde yaşayan Müslüman ve gayrimüslim halkın ayırım yapılmadan Osmanlı üst kimliği etrafında birleştirilmesidir.

Bu bilgilere göre,

- I. Osmanlı aydınları, devletin kötü gidişatını durdurmaya çalışmıştır.
- II. Osmanlıcılık fikrinin esas amacı, laik bir toplum oluşturmaktır.
- III. Osmanlıcılık fikri ile toplumsal birlik sağlanmak istenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

13.

Sanayileşen Avrupalı devletler, üretim için sömürgelerinden ham madde teminini gerçekleştirdiler. Seri bir üretim gerçekleştiren bu devletler, ürettikleri ürün fazlasını Osmanlı pazarlarına kolaylıkla soktular. Osmanlı pazarlarına gelen bu ucuz ürünlere halk talep gösterince malını satamayan yerli esnaf tezgâhlarını kapatarak üretimini durdurdu. Bu durum, Osmanlı Devleti'nde işsizliğin artmasına neden oldu. Yaşanan bu durumlar karşısında Osmanlı ekonomisi giderek bozulmaya başladı.

Buna göre,

- I. Avrupalı devletler, ham madde ve pazar arayışına girmişlerdir.
- II. Osmanlı Devleti'nin ekonomisi kötüleşmiştir.
- III. Osmanlı Devleti'nin vergi gelirlerinde artış olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

14.

Durum I

İngiltere’de başlayan Sanayi İnkılabı, kısa sürede diğer Avrupa ülkelerine de yayıldı. Sanayileşen ülkelerde farklı sektörlerde çok sayıda fabrika kuruldu. Bu fabrikalarda işlenen ürünler, kapitülasyonlar sayesinde Osmanlı pazarlarında ucuza satıldı. Yerli esnaf, ucuza satılan bu mallar karşısında rekabet edemedi.

Durum II

Fransız İhtilali ile birlikte Avrupa’da özgürlük, adalet, eşitlik ve milliyetçilik gibi düşünceler yayılmaya başladı. Osmanlı Devleti’nde yaşayan bazı Balkan milletleri, milliyetçilik düşüncesinin etkisi ve bazı Avrupalı devletlerin kışkırtmasıyla isyan etmeye başladılar. Osmanlı Devleti, bazı yenilikler yapsa da bu milletlerin bağımsızlıklarını kazanmalarına engel olamadı.

Bu durumların Osmanlı Devleti’ni hangi alanlarda olumsuz etkilediği söylenebilir?

	Durum I	Durum II
A)	Siyasal	Sosyal
B)	Ekonomik	Siyasal
C)	Kültürel	Siyasal
D)	Ekonomik	Askerî

15. Aşağıda Osmanlı Devleti’nde yapılan bazı yenileşme hareketlerine yer verilmiştir.

Tanzimat Fermanı

3 Kasım 1839 yılında ilan edilen bu ferman ile bütün Osmanlı vatandaşları; din, dil, ırk farkı gözetilmeden kanunlar önünde eşit hâle geldiler. Yargılamalar açık ve adil hâle getirildi.

Islahat Fermanı

1856 yılında Müslüman olmayan Osmanlı halkına küçük düşürücü ifadelerin söylenmesi yasaklandı. Gayrimüslimlere devlet memurluklarına atanabilme hakkı verildi.

Meşrutiyet Dönemi

1876 yılında ilan edilen Meşrutiyet ile halkın seçtiği milletvekillerinden oluşan Mebusan Meclisi açıldı. Türk tarihinin ilk anayasası olan Kanunuesasi ilan edildi. 1908 yılında Meşrutiyet ikinci kez ilan edildi.

Bu yenileşme hareketleri ile ilgili,

- I. Meşrutiyet sayesinde halk, yönetimde söz sahibi olmuştur.
- II. Tanzimat Fermanı ile eşitlik ilkesi hayata geçirilmek istenilmiştir.
- III. Islahat Fermanı ile Osmanlı Devleti’nin dağılma süreci engellenmiştir.
- IV. Bu dönemde Osmanlı Devleti tam anlamıyla demokratik bir yönetime kavuşmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

2. HAFTA

Kazanım:

8.1.2. Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur.

749548

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
0 0 0 0 0 0	1 A B C D 11 A B C D
1 1 1 1 1 1	2 A B C D 12 A B C D
2 2 2 2 2 2	3 A B C D 13 A B C D
3 3 3 3 3 3	4 A B C D 14 A B C D
4 4 4 4 4 4	5 A B C D 15 A B C D
5 5 5 5 5 5	6 A B C D 16 A B C D
6 6 6 6 6 6	7 A B C D 17 A B C D
7 7 7 7 7 7	8 A B C D 18 A B C D
8 8 8 8 8 8	9 A B C D 19 A B C D
9 9 9 9 9 9	10 A B C D 20 A B C D

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Doğru Sayısı:

Yanlış Sayısı:

1.

Aşağıda Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki önemli bir şehri olan Manastır ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

- Farklı dine ve ırka sahip insanlar bir arada yaşıyordu.
- Farklı milletlerin yaşıyor olmasından dolayı şehir hayatı oldukça canlı ve renkliydi.
- "Konsolosluklar Şehri" olarak da adlandırılıyordu.

Bu bilgilerde Manastır'ın hangi yönüne vurgu yapıldığı söylenemez?

A) Siyasi

B) Dinî

C) Kültürel

D) Sosyal

2.

Mustafa Kemal'in doğduğu Selânik'te Türk, Rum, Sırp, Bulgar, Ermeni gibi birçok millet bir arada yaşıyordu. Bu milletlerin Fransız İhtilali sonucunda Osmanlı Devleti'nden ayrılmak istemeleri onu derinden üzüyordu. Selânik şehri, işlek bir limana sahip olup demir yolu ile Avrupa'nın önemli şehirlerine bağlıydı. Bu sayede Mustafa Kemal, Avrupa'da basılan gazete ve dergilere kolaylıkla ulaşabiliyordu.

Bu metne göre Selânik şehrinin Mustafa Kemal'e etkisi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

A) Monarşi yöntemini benimsemiştir.

B) Milliyetçi bir kimliğe sahip olmuştur.

C) Değişik kültürleri tanıma ve öğrenme fırsatını yakalamıştır.

D) Avrupa'da meydana gelen gelişmeleri kısa sürede öğrenmiştir.

3.

Mustafa Kemal, Haziran 1887'de öğrenim hayatına annesinin ısrarı üzerine geleneksel eğitim veren Hafız Mehmet Efendi Mahalle Mektebinde başladı. Kısa süre sonra babasının isteği ile Selânik'te çağdaş usullerle eğitim veren Şemsi Efendi Mektebine geçti. Şemsi Efendi Mektebinin öğretmenleri, Mustafa Kemal'in yeteneklerini ve zekâsını takdir ettiler. Öğretmenleri, Mustafa Kemal'in okullarında bulunmasından son derece memnundular.

Bu metinden hareketle Mustafa Kemal'in eğitim hayatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

A) Mahalle Mektebini yarıda bırakmıştır.

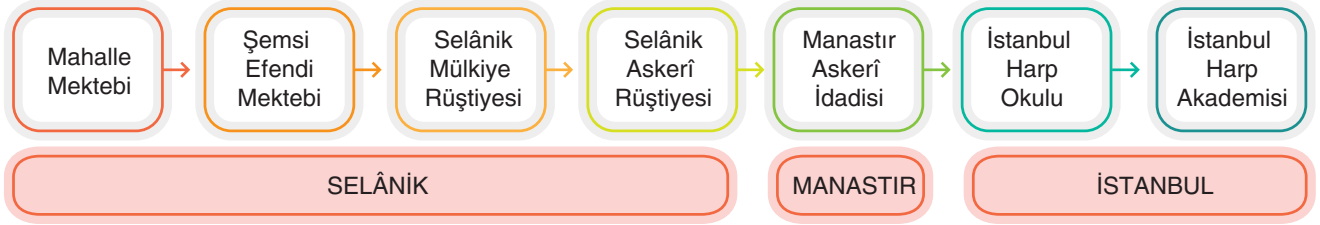
B) Yaşadığı dönemde eğitim öğretim birliği yoktur.

C) Eğitim gördüğü okulları kendi isteğine göre seçmiştir.

D) Yetenekleri ve zekâsı ile öğretmenlerinin dikkatini çekmiştir.

4. Aşağıda Mustafa Kemal'in devam ettiği okullar ve bu okulların bulunduğu şehirleri gösteren bir tablo verilmiştir.

Bu tabloya göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Eğitime annesinin istediği okulda başlamıştır.
- II. Harp akademisinden derece ile mezun olmuştur.
- III. Eğitim gördüğü okulların büyük çoğunluğu Selânik şehrinde.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) II ve III

5. Selânik Askerî Rüştiyesinden başarıyla mezun olan Mustafa Kemal, 1896 yılında Manastır Askerî İdadisine başladı. Böylece ilk kez ailesinden uzaklaşmış oldu. Bu okulda arkadaşı Ömer Naci ile tanıştı. Ömer Naci sayesinde hitabet ve edebiyata merak saldı. Ayrıca Fransızcasını geliştirebilmek için lise yıllarında yoğun çaba harcadı.

Bu bilgiler incelendiğinde Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Kişilik gelişiminde arkadaşının etkisi olmuştur.
- II. Askerî rüştiyeden derece alarak mezun olmuştur.
- III. Yabancı dil öğrenmek için çaba sarf etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

6. Mustafa Kemal, askerlik mesleğine nasıl ilgi duyduğunu ve askerî okula nasıl girdiğini şöyle anlatmıştır: "Evimizin yanında Binbaşı Kadri Bey adında biri oturuyordu. Onun oğlu askerî rüştiyeye gidiyordu. Askerî okul elbisesi giyiyordu. Ben de böyle elbise giymeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum onlara özeniyordum. Asker olmak için askerî rüştiyeye girmem gerektiğini anladım. O sırada annem de Selânik'e gelmişti. Askerî rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem, askerlikten korkardı. Asker olmama karşı çıktı. Sınav zamanını ona sezdirmeden okulun imtihanına girdim. Anneme karşı bir oldubitti yapmış oldum."

www.atam.gov.tr

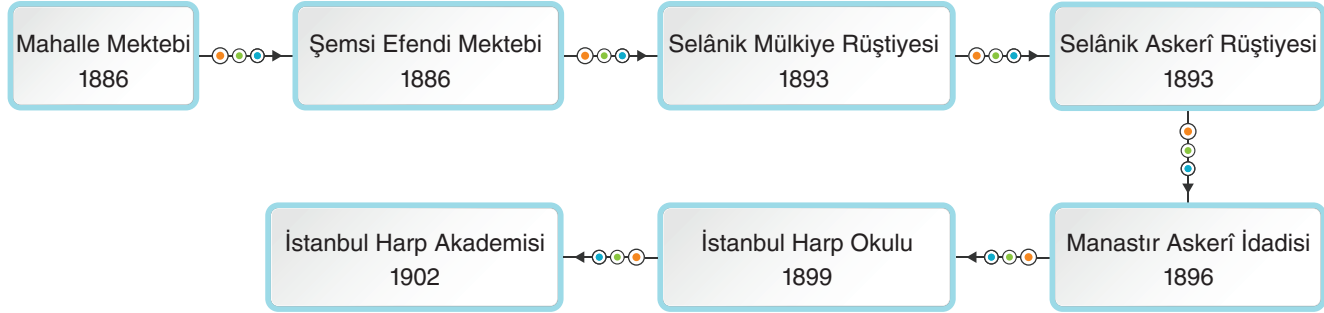
Buna göre Mustafa Kemal'in eğitim hayatı ile ilgili,

- I. Meslek seçiminde çevresinin de etkisi olmuştur.
- II. Askerî sınavlara annesinin onayını alarak girmiştir.
- III. Bütün öğrenim hayatı, askerî okullarda geçmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

7. Aşağıda Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü okullar ve bu okullara başlama tarihleri kronolojik olarak verilmiştir.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in öğrenim hayatı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı şehirlerde eğitim görmüştür.
- B) Eğitim hayatını İstanbul'da tamamlamıştır.
- C) En uzun süre eğitim gördüğü şehir Manastır'dır.
- D) Eğitim hayatının büyük bölümü askerî okullarda geçmiştir.

8.

Mustafa Kemal'in çocukluk yıllarının geçtiği Selânik şehri, Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan gelişmiş bir liman kentiydi. Demir yolu ile Üsküp, Belgrat, Manastır gibi önemli şehirlere bağlıydı. Bu özelliklerinden dolayı Avrupa'da basılan gazete ve dergiler şehirde satılıyordu. Ayrıca şehirde dini, dili ve ırkı farklı insanlar bir arada yaşıyordu.

Bu bilgilere göre Selânik'le ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Değişime ve gelişmelere açıktır.
- B) Ekonomik canlılığın yaşandığı bir şehirdir.
- C) Farklı milletler bir arada yaşamıştır.
- D) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki en gelişmiş şehridir.

9.

Mustafa Kemal, bütün öğretmenlerine saygı ve minnettarlığını her fırsatta dile getirmiştir. Bu öğretmenlerden biri de Manastır Askerî İdadisinden tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey'dir. Ali Fuat Cebesoy, sınıf arkadaşı Mustafa Kemal'in Mehmet Tevfik Bey hakkında: "Değerli ve milliyetçi bir Türk subayıydı. Türk tarihini iyi biliyor ve öğrencilerine tarih zevkini veriyordu. Tevfik Bey'e minnet borcum vardır. Bana yeni bir ufuk açtı." dediğini ifade etmiştir.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Tarih dersini idadide görmeye başlamıştır.
- B) Tarihe olan ilgisi hayatı boyunca devam etmiştir.
- C) Öğretmenlerinden en fazla Tevfik Bey'i sevmiştir.
- D) Tarihe ilgi duymasında Mehmet Tevfik Bey'in etkisi fazladır.

10. Aşağıda İstanbul Harp Okulunun üçüncü sınıfında Mustafa Kemal'in başından geçen bir olaya yer verilmiştir.

Mustafa Kemal, muhakkak kurmay subay olacağına inanıyordu.

Bir gün:

— Ya erkânıharp (kurmay subay) olmazsan, ne yaparsın?

Diye yarı ciddi, yarı şaka takılan sınıf arkadaşımız Arif'i derhâl susturmuştu:

— Seni bilmiyorum fakat ben muhakkak kurmay subay olacağım.

Mustafa Kemal kurmay oldu. Arif, yüzbaşı olarak okuldan çıktı.

Ali Fuat Cebesoy, *Sınıf Arkadaşım Atatürk*, s. 48.

Bu olayda Mustafa Kemal'in hangi kişisel özelliklerine ulaşılabilir?

- A) Kararlılık - İdealistlik
B) İdealistlik - Yenilikçilik
C) İleri görüşlülük - Çok yönlülük
D) İnkılapçılık - Kararlılık

- 11.

Mustafa Kemal, geleneksel yöntemlerle eğitim veren bu okula annesinin isteği ile yazılmış ancak kısa bir süre sonra bu okuldan ayrılmıştır.

Mahalle Mektebi

Mahalle mektebine göre daha modern bir eğitim veren bu okula babasının isteğiyle devam etmiştir.

Şemsi Efendi Mektebi

Mustafa Kemal; bu okulda arkadaşı Ömer Naci ve Namık Kemal, Mehmet Emin (Yurdakul) ile Fransız düşünürlerinden Montesquieu (Monteskiyo), Jean Jacques Rousseau (Jan Jak Russo) ve Voltaire (Volter) gibi aydınların fikirlerinden etkilenmiştir.

Manastır Askerî İdadisi

Burada almış olduğu eğitim, onun millet ve Türkçülük fikri ile çağdaşlaşma düşüncesinin olgunlaşmasında etkili olmuştur. Ayrıca okulda arkadaşlarıyla birlikte bir gazete çıkarmaya öncülük etmesi ve fikirlerini yayması onun liderlik yönünü geliştirmiştir.

İstanbul Harp Akademisi

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in eğitim hayatı ile ilgili,

- I. Ömer Naci'nin isteği ile Fransız aydınların eserlerini okumuştur.
II. Yaşadığı dönemde eğitim öğretim birliği bulunmamaktadır.
III. İnkılapçılık ve milliyetçilik yönü gelişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

12. Mustafa Kemal'in sınıf arkadaşı Asım Gündüz, hatıralarında onunla ilgili şöyle demiştir:

“Mustafa Kemal, etrafına topladığı arkadaşlarıyla cesaretle konuşur ve onları güzel konuşmasıyla kısa zamanda tesiri altına alırdı. Bizlerin okumadığı birçok vatan şiirini sık sık tekrarlıyordu. Vatan şairi Namık Kemal'in bütün şiirlerini bir defterde toplamıştı. Bu şiirleri kısa zamanda bütün arkadaşlar defterlerimize yazmış ve ezberlemiştik... Bizler, vatan, millet ve Türklük fikirlerini ilk defa harp akademisi sıralarında ondan duymuştuk. Bizim sınıfta en iyi Fransızca bilen Ali Fuat'tı. Çünkü Ali Fuat, Fransız okulundan Harbiye'ye gelmişti. Onu takiben de Mustafa Kemal iyi Fransızca bilirdi. Mustafa Kemal, harbiyede iken her tatil döneminde Selânik'te bir Fransız okulunun kurslarına devam ederek lisanını ilerlettiğini söylerdi.”

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Konuşmalarıyla arkadaşlarını etkisi altına almıştır.
- II. Yabancı dile olan ilgisi, harp akademisinde başlamıştır.
- III. Vatansever yazarları takip etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

13. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde,

- Sınıf arkadaşı Ömer Naci sayesinde şiir ve edebiyata ilgi duydu. Fakat hitabet öğretmeni Mehmet Asım Efendi'nin uyarılarından sonra edebiyata olan ilgisi azaldı ve askerlik mesleğine daha fazla ilgi göstermeye başladı.
- Kolağası Mehmet Tevfik Bey (tarih öğretmeni) sayesinde tarihe olan ilgisi ve sevgisi arttı. Mustafa Kemal, Mehmet Tevfik Bey için “Kendisine minnet borcum var, bana yeni bir ufuk açtı.” demişti.
- Fransızcasını geliştirmek için iki üç ay Frerler Okulunun özel sınıfına gitti. Böylece okuldakilerden daha fazla Fransızca öğrenmiş oldu.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Yabancı dilini kendi imkânları ile geliştirmiştir.
- II. Tarihe olan ilgisinde Mehmet Tevfik Bey'in etkisi büyüktür.
- III. Manastır Askerî İdadisinde kendisini çok yönlü geliştirmiştir.
- IV. Arkadaşları ve öğretmenlerinin fikir hayatının gelişimine katkısı olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve IV	B) I, II ve III
C) II, III ve IV	D) I, II, III ve IV

14. Mustafa Kemal'in doğduğu Selânik şehri, Osmanlı Devleti'nin ekonomik olarak zengin şehirleri arasında yer almaktaydı. Selânik şehrinde Türklerle birlikte Rum, Bulgar, Sırp, Ermeni gibi milletlerin yaşamasına rağmen şehrin nüfusunun çoğunluğunu Türkler oluşturuyordu. Kara yolu bağlantısı gelişmiş olan Selânik ayrıca işlek bir limana sahip olup demir yolu ile bölgenin önemli şehirlerine bağlıydı. Selânik'in bu durumu, şehrin çevresiyle sosyal ve kültürel bağlarını güçlendiriyordu. Batı'da yaşanan gelişmeler çok kısa bir süre içerisinde Selânik'te duyuluyordu.

Bu metne göre Selânik ile ilgili,

- I. Osmanlı Devleti'nin en gelişmiş şehridir.
- II. Sosyal ve kültürel hayat gelişmemiştir.
- III. Farklı kültürler, bir arada yaşamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

15. Annesi, Mustafa'nın geleneksel eğitim veren mahalle mektebinde okumasını istiyordu. Babası ise modern eğitim veren Şemsi Efendi Mektebinde okumasını istiyordu. Mustafa Kemal gönülsüz olsa da önce annesinin istediği mahalle mektebine başladı. Bu mektepte yaşadığı olumsuzluklardan dolayı okula gitmek istemedi. Bundan dolayı babası, Mustafa'yı Şemsi Efendi Mektebine kaydettirdi. Mustafa, bu okula devam ederken babasını kaybetti. Bunun üzerine geçimlerini sağlamak için dayısının çalıştığı çiftliğe yerleşmek zorunda kaldılar. Çiftlikte yaptığı işlerin kendisine göre olmadığını düşünen Mustafa okumak istediğini annesine söyledi. Böylece Selânik'e dönerek eğitim hayatına devam etti.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa'nın hangi okula gideceği ile ilgili fikir ayrılığı yaşanmıştır.
B) Selânik'te Batı tarzında eğitim veren okul sayısı çok azdır.
C) Mustafa'nın eğitim hayatı bir süre aksamıştır.
D) Mustafa, annesinin istediği okula isteksiz gitmiştir.

Kazanım:

8.1.3. Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar.

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Doğru Sayısı:

Yanlış Sayısı:

1. Mustafa Kemal'in fikir hayatının oluşmasında doğup büyüdüğü Selânik'in çok uluslu yapısı, yaşadığı dönemde meydana gelen önemli olaylar, Osmanlı Devleti'nin durumu ve okuduğu kitaplar etkili olmuştur. Okuma zevkine sahip olan Mustafa Kemal'in fikir hayatında arkadaşlarının ve öğretmenlerinin yanında Türk ve Avrupalı düşünürlerin de etkileri olmuştur.

Bu metinde Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmamıştır?

- A) Çok yönlü bir kişiliğe sahip olduğuna
B) Doğduğu şehrin ve çevresindekilerin fikir hayatını etkilediğine
C) Fikir hayatının gelişmesinde birçok faktörün etkili olduğuna
D) Çok okumasının fikir hayatının gelişmesine katkı sağladığına

2.

Mustafa Kemal'in idadi eğitim gördüğü Manastır; ekonomik, kültürel ve siyasal olarak gelişmiş bir şehirdi. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde ortaya çıkan milliyetçilik isyanları, Manastır'da da başlamıştı. Mustafa Kemal, ülkenin düştüğü bu duruma üzülmüş ve yaşananları yakından takip etmişti. Ülkenin kurtuluşu için öğretmenleri ve arkadaşları ile yaşanan durumları tartışıyor ve bu durumlara çözüm üretmeye çabalıyordu. Bu dönemde yönetim biçimleri hakkında bilgi sahibi olmaya başlamıştı. İdadi yıllarında Mehmet Emin Yurdakul gibi düşünürlerden ve ona edebiyatı sevdiren arkadaşı Ömer Naci'den etkilenmişti.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Vatansever bir kişiliğe sahiptir.
II. Araştırmacı bir kişiliğe sahiptir.
III. Yaşanan sorunlara çözüm üretmeye çalışmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

3. Aşağıda Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen bazı gelişmeler verilmiştir.

Mustafa Kemal'in okumaya karşı büyük bir ilgisi vardı. Yerli ve yabancı birçok fikir adamını okur ve onların fikirlerini analiz ederdi.

Farklı şehirlerde öğrenim görmesi ve bir subay olarak Osmanlı Devleti'nin farklı bölgelerinde görev yapması, Mustafa Kemal'in düşünce dünyasını geliştirdi.

Manastır Askeri İdadisi yıllarında tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey'den tarih sevgisi ve bilinci kazandı.

Buna göre Mustafa Kemal'in fikir hayatının gelişmesinde;

- I. düşünürler,
II. öğretmenleri,
III. yaşadığı şehirler

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

749549

ÖĞRENCİ NO					YANITLAR									
0	0	0	0	0	1	A	B	C	D	11	A	B	C	D
1	1	1	1	1	2	A	B	C	D	12	A	B	C	D
2	2	2	2	2	3	A	B	C	D	13	A	B	C	D
3	3	3	3	3	4	A	B	C	D	14	A	B	C	D
4	4	4	4	4	5	A	B	C	D	15	A	B	C	D
5	5	5	5	5	6	A	B	C	D	16	A	B	C	D
6	6	6	6	6	7	A	B	C	D	17	A	B	C	D
7	7	7	7	7	8	A	B	C	D	18	A	B	C	D
8	8	8	8	8	9	A	B	C	D	19	A	B	C	D
9	9	9	9	9	10	A	B	C	D	20	A	B	C	D

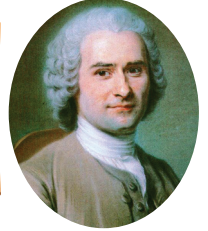
4.

Namık Kemal

Vatan şairi olarak bilinir. Vatan ve millet sevgisini anlatan eserleri ile Mustafa Kemal'i etkilemiştir.

Fransız İhtilali'ne zemin hazırlayan düşünürlerden biridir. Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olması gerektiği düşüncesi ile Mustafa Kemal'i etkilemiştir.

J. J. Rousseau

Montesquieu

Yöneticilerin halk tarafından seçilmesi; yasama, yürütme ve yargının birbirinden ayrılması gerektiği düşüncesi ile Mustafa Kemal'i etkilemiştir.

Hakkında bilgi verilen düşünürlerin Mustafa Kemal'in fikir hayatında;

- I. milliyetçi duygulara sahip olması,
- II. güçler birliği ilkesini savunması,
- III. millî egemenliğe dayalı sistemi benimsemesi

durumlarının hangilerinde etkili oldukları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

5.

Ünlü Fransız düşünür Montesquieu (Monteskiyo), *Kanunların Ruhu Üzerine* adlı eserinde üç çeşit hükümet olduğuna dikkat çekmiştir. Bunları monarşi, despotizm ve cumhuriyet şeklinde sınıflandırmıştır. Bunların arasından cumhuriyet idaresini, yöneticilerin halk tarafından seçiliyor olması bakımından diğer yönetim şekilleri arasındaki en ideal yönetim şekli olarak göstermiştir. Mustafa Kemal, Montesquieu'nun eserlerini okumuş ve yönetim ile ilgili düşüncelerinden etkilenmiştir. Bu düşünce etkisi ile hareket etmiş ve Millî Mücadele sonrasında kurduğu yeni devletin yönetim şeklini de cumhuriyet olarak belirlemiştir.

Bu bilgilere göre Montesquieu'nun Mustafa Kemal'i;

- I. siyasi,
- II. askerî,
- III. ekonomik

alanlarının hangilerinde etkilediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

6. Mustafa Kemal; Manastır Askerî İdadisinde iken Namık Kemal'in vatan ve millet sevgisi üzerine düşünceleri ile Mehmet Emin Yurdakul'un milliyetçilik, millî birlik ve beraberlik konuları üzerine düşüncelerinden etkilenmiştir. Tarih öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Bey'in sayesinde ise tarih bilinci gelişmiştir. Bu dönemde ayrıca Avrupalı düşünürlerin kitaplarını okumaya başlamış, Fransız J. J. Rousseau, Voltaire ve Montesquieu gibi düşünürlerin hürriyet, eşitlik, adalet, insan hakları, egemenlik, demokrasi, hukuk devleti gibi fikirlerinden faydalanmıştır.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'le ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yeni fikir ve düşüncelere kapalıdır.
 B) Fikirlerinin babası Namık Kemal'dir.
 C) Fikir hayatının oluşmasında farklı kişilerin etkileri vardır.
 D) Fransız düşünülere yönelmesinde Fransızcasının iyi olması etkili olmuştur.

7. Askerî idadide tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey; Mustafa Kemal'e tarih alanında "Yeni Ufuklar" açtı ve Mustafa Kemal'de tarih sevgisi, vatanın korunması, Türklük bilincinin pekişmesi, özgürlüğün önemi konusunda şuur oluşturdu. Mustafa Kemal, tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey'den aldığı bilgiler sayesinde hayatı boyunca tarihe ilgi duydu ve geniş bir tarih kültürüne sahip oldu.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. En sevdiği ders tarihtir.
 II. Mehmet Tevfik Bey'den etkilenmiştir.
 III. Tüm öğretmenlerine değer vermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

8. Mustafa Kemal'in fikir hayatının şekillenmesinde aşağıdaki unsurlar etkili olmuştur.

- Edebiyat ve şiire ilgi duyması
- Tarihi sevmesi ve tarihe ilgi duyması
- Almanca ve Fransızca'yı öğrenmesi
- Yerli ve yabancı düşünürlerin kitaplarını okuması

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Millî duygulardan beslendiğine
 B) Yabancı dil öğrenmeye istekli olduğuna
 C) Dünyadaki gelişmelere kayıtsız kaldığına
 D) Fikir hayatının gelişmesinde okuduğu kitapların etkisinin olduğuna

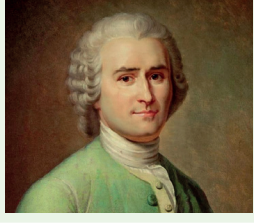
9. Aşağıda Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen bazı aydınlarla yer verilmiştir.

Ziya Gökalp, Türkçülük akımının öncülerindedir. Eserlerinde millî birlik ve beraberliğin önemine vurgu yapmıştır. Mustafa Kemal, "Bedenimin babası Ali Rıza Efendi, fikirlerimin ise Ziya Gökalp'tır." demiştir.

Tevfik Fikret, özgürlük, insan hakları ve çağdaşlık kavramlarını işleyen şiirler yazmıştır. Mustafa Kemal, Tevfik Fikret için "Ben devrim ruhumu ondan aldım." demiştir.

Jean Jacques Rousseau'ya göre egemenlik koşulsuz olarak halka aittir. Hiçbir zaman egemenlik başkasına devredilemez. Mustafa Kemal, "Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir." sözünü ünlü Fransız düşünür Jean Jacques Rousseau'dan esinlenerek söylemiştir.

Bu bilgilere göre hakkında bilgi verilen aydınların Mustafa Kemal'i aşağıdaki konuların hangisinde etkilemiş olduğu söylenemez?

A) Milliyetçilik

B) Laiklik

C) Ulusal egemenlik

D) İnkılapçılık

10.

Cenge Giderken

...

Bu topraklar ecdadımın ocağı
Evim, köyüm hep bu yerin bucağı
İşte vatan, işte Tanrı kucağı
Ata yurdun, evlat bozmaz, giderim

Tanrım şahit, duracağım sözümde
Milletimin sevgileri özümde
Vatanımdan başka şey yok gözümde
Yâr yatağın düşman almaz, giderim

Ak gömlekle gözyaşımı silerim
Kara taşla bıçağımı bilerim
Vatanım için yücelikler dilerim
Bu dünyada kimse kalmaz, giderim

Mehmet Emin YURDAKUL

Bu şiirle Mehmet Emin Yurdakul'un Mustafa Kemal'e hangi yönden katkı sağladığı söylenebilir?

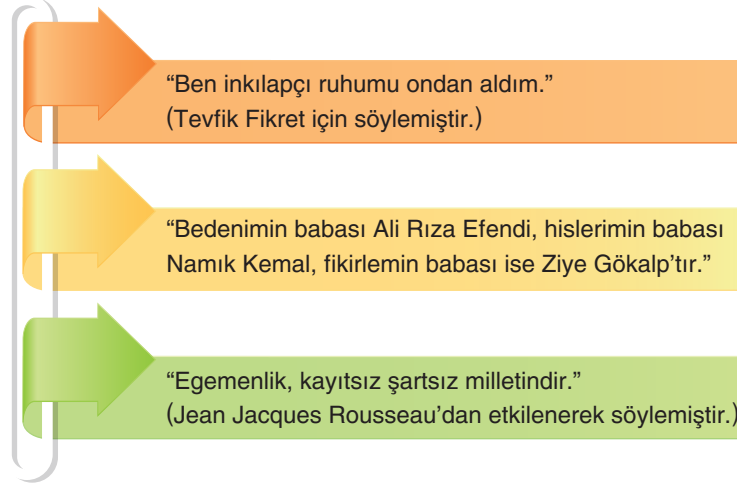
A) Teşkilatçılık

B) Yenilikçilik

C) Milliyetçilik

D) Akılcılık

11. Mustafa Kemal'in fikir hayatının gelişmesinde yerli ve yabancı birçok düşünür ve yazar etkili oldu. Mustafa Kemal'in etkilendiği bu kişilerle ilgili söylemiş olduğu sözlerden bazıları aşağıda verilmiştir.

Bu sözlere göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Yenilikçi bir kişiliğe sahiptir.
- II. Fransız aydınları daha çok beğenmiştir.
- III. Farklı düşünürlerin etkisinde kalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

12.

Mustafa Kemal'in Fikir Hayatını Etkileyen Unsurlar	Mustafa Kemal'in Etkilendiği Fikir Adamları
<ul style="list-style-type: none"> • Doğup büyüdüğü ortam (Selânik) • Yaşadığı dönemde meydana gelen olaylar ve savaşlar • Öğretmenleri ve arkadaşları • Türk ve yabancı düşünürler • Osmanlı Devleti'nin durumu 	<ul style="list-style-type: none"> • Namık Kemal • Mehmet Emin Yurdakul • Tevfik Fikret • Ziya Gökalp • J. J. Rousseau • Montesquieu • Voltaire

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in fikir hayatı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Fikir hayatında en çok Namık Kemal'den etkilenmiştir.
- B) Selânik şehri, fikir hayatına etki eden unsurlar arasında yer almıştır.
- C) Yerli ve yabancı düşünürler, fikir hayatının oluşmasına etki etmiştir.
- D) Eğitim hayatına yön veren öğretmenleri, fikir hayatının da gelişmesinde etkili olmuştur.

13. Aşağıda Mustafa Kemal'i etkileyen Türk düşünürler ve bu düşüncelerin etkiledikleri alanlar verilmiştir.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'i etkileyen Türk düşünürler ile ilgili,

- I. Farklı konularda Mustafa Kemal'i etkilemişlerdir.
- II. Sadece milliyetçilik konusunda etkilemişlerdir.
- III. Mustafa Kemal'de parlamenter sistem fikrini oluşturmuşlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

14. Mustafa Kemal, yerli ve yabancı birçok düşünürün eserlerini okumuş ve önemli gördüğü yerleri not almıştı. Ayrıca etkilendiği düşünürlerin fikirlerini analiz ederdi. Bu düşünürlerden biri de Tevfik Fikret'ti. Mustafa Kemal, Tevfik Fikret'in Batı medeniyetinin örnek alınması gerektiği fikrinden etkilendi. Bu özellik, ilerleyen dönemlerde Mustafa Kemal'in inkılapçılık düşüncesine katkı sağladı.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Düşünce ve fikir yapısı gelişmiştir.
- II. Askerî yetenekleri ortaya çıkmıştır.
- III. Yenilikçi düşüncelerle hareket etmiştir.

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

15.

Mustafa Kemal'in fikir hayatının oluşmasında okul döneminde yaşadıklarının önemi oldukça büyüktür. Manastır Askerî İdadisine devam ettiği sırada yaşanan Türk-Yunan Savaşı'na katılmak için arkadaşları ile birlikte okuldan kaçtı. Yine burada vatan şairi Namık Kemal'i ve Türkçülük akımının savunucularından Mehmet Emin Yurdakul'u tanıdı. Mustafa Kemal'in fikir hayatı, bu dönemde Türk kültürü ve tarihi ile ilgili okuduğu eserler sayesinde şekillendi.

Bu metne göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kişiliğinin oluşmasında Türk aydınları etkili olmuştur.
- B) Sadece belli bir görüşün takipçisi olmuştur.
- C) Yaşanan gelişmeler, vatansever kişiliğini öne çıkarmıştır.
- D) İdadi yıllarında özellikle Türk tarihi ile yakından ilgilenmiştir.

Kazanım:

8.1.4. Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.

749550

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0 0	1 A B C D 11 A B C D
2 1 1 1 1 1 1 1	2 A B C D 12 A B C D
3 2 2 2 2 2 2 2	3 A B C D 13 A B C D
4 3 3 3 3 3 3 3	4 A B C D 14 A B C D
5 4 4 4 4 4 4 4	5 A B C D 15 A B C D
6 5 5 5 5 5 5 5	6 A B C D 16 A B C D
7 6 6 6 6 6 6 6	7 A B C D 17 A B C D
8 7 7 7 7 7 7 7	8 A B C D 18 A B C D
9 8 8 8 8 8 8 8	9 A B C D 19 A B C D
0 9 9 9 9 9 9 9	10 A B C D 20 A B C D

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Doğru Sayısı:

Yanlış Sayısı:

1.

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911-1912)

Savaşın sebebi: Siyasi birliğini geç tamamlayan İtalya, sanayisine ham madde bulabilmek ve bölgede etkinliğini artırabilmek için Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprağı olan Trablusgarp'a saldırdı.

Savaşın gelişmesi ve sonuçları: Osmanlı Devleti, karadan ve denizden asker gönderemedi. Bunun üzerine Mustafa Kemal'in de içinde yer aldığı bazı gönüllü Osmanlı subayları gizlice Trablusgarp'a giderek yerli halkı İtalyanlara karşı örgütlediler. Bu direniş karşısında başarısız olacağını anlayan İtalya, On İki Ada'ya saldırarak Çanakkale Boğazı'nı abluka altına aldı. Aynı zamanda da Balkan Savaşları patlak verdi. İki savaşta birden mücadele edemeyen Osmanlı Devleti, İtalya ile Uşi Antlaşması'nı imzalamak zorunda kaldı. Bu antlaşma ile Trablusgarp, Bingazi ve On İki Ada İtalya'ya bırakıldı.

Bu bilgilere göre Trablusgarp Savaşı ile ilgili,

- Mustafa Kemal, halkı İtalyanlara karşı teşkilatlandırmıştır.
- İtalya, sömürge elde edebilmek için Trablusgarp'a saldırmıştır.
- Direniş karşısında zor durumda kalan İtalya, strateji değişikliğine gitmiştir.
- Savaşın sonucunda Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da toprağı kalmamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I, III ve IV D) I, II, III ve IV

2. Mustafa Kemal, İstanbul Harp Akademisini bitirdikten sonra 5 Ağustos 1905'te Şam'daki 5. Ordu'ya atandı. Burada iki arkadaşı ile birlikte Vatan ve Hürriyet adında bir cemiyet kurdu. Daha sonra gizlice Selânik'e gelerek bu cemiyetin bir şubesini açtı. Şam'daki stajını tamamladıktan sonra 13 Ekim 1907'de merkezi Manastır'da bulunan 3. Ordu Karargâhının Selânik birimine atandı. Burada İttihat ve Terakki Cemiyetine üye oldu.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İlk görev yeri Şam'daki 5. Ordu'dur.
B) Siyasi görevleri, askerlik mesleğinin üzerinde tutmuştur.
C) Farklı şehirlerde askerî görevler üstlenmiştir.
D) Siyasi oluşumlar içerisinde yer almıştır.

3. 23 Temmuz 1908'de Meşrutiyet yönetimine son vermek isteyenler tarafından 31 Mart Ayaklanması çıkarıldı. Bunun üzerine meşrutiyet yanlıları Selânik'teki askerî kuvvetlerden yardım istedi. Selânik'te kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu adında bir ordu hazırlandı. Bu ordu, İstanbul'a gelerek isyanı bastırdı. Böylece İstanbul'da düzen yeniden sağlanmış oldu.

Bu bilgilere göre 31 Mart Ayaklanması ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin başkentinde çıkmıştır.
B) Mevcut rejimi istemeyenler tarafından çıkarılmıştır.
C) Hareket Ordusu, isyanı bastırmada yetersiz kalmıştır.
D) Mustafa Kemal, isyanın bastırılmasında önemli rol oynamıştır.

4.

Balkan Savaşları Öncesi

Balkan Savaşları Sonrası

Bu haritalara göre Balkan Savaşları sonrasıyla ilgili,

- I. Arnavutluk bağımsızlığını elde etmiştir.
- II. Sadece Osmanlı Devleti toprak kaybı yaşamıştır.
- III. Osmanlı Devleti'nin bazı devletlerle sınırı kalmamıştır.
- IV. Osmanlı Devleti, Balkanlardaki bütün topraklarını kaybetmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve IV B) II ve III C) I, II ve III D) I, III ve IV

5.

Mustafa Kemal, Balkan Savaşlarının sona ermesinden kısa bir süre sonra Ekim 1913'te Bulgaristan'ın başkenti Sofya'ya ataşemiliter olarak atandı. Sofya'daki görevi sırasında,

- Şehirde düzenlenen üst düzey balo ve toplantılara katılarak Bulgar ve diğer yabancı üst düzey temsilcilerle tanışma fırsatı buldu. Onlarla yakın ilişkiler kurarak fikir alışverişinde bulundu.
- Bulgaristan'daki Türk azınlığın siyasi ve kültürel hayatlarının gelişmesi için girişimlerde bulundu. Türklerin çıkardığı gazete ve dergileri okudu.
- Bulgar parlamentosunu inceleyerek meclis çalışmaları hakkında fikir edindi.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Diplomasi alanında tecrübe kazanmıştır.
- II. Batılı yaşam tarzı hakkında bilgi sahibi olmuştur.
- III. Bulgaristan'ın demokratik yapısını tanıma fırsatı bulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III